

LUBLANSKE
NOVIZE
JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 2. d.

Sufhza 1799.

Nro. 9.

Lublana

Njih zesarfka kralęva Svitlost so Lublanskiga profesorja raslaganja svetiga pisma gospoda Petra Terler postavili sa fajmashtra fare Pliberg na Koratani; ker je on s' zhastio inu pridnostio per lublanskeh sholah uzhil, inu skusi to sebi saflushil bolshi kruh.

Ena druga profefsura na sholi v' Lublani se je odperla skusi smert gospoda Valentina Merhar duhovniga inu profesorja tretje latinške shole. Vmerel je 23. dan Svizhana star 49. let; pokopan s' veliko ludi spremlenjam; vse shole inu
pre-

profesorji so sa pogrebam shli, same tih je bi-
lo sedemsto, študentje so ga nosili. Bil profes-
sor 11. let, inu narmajn deset let kristianskiga
nauka raskladovez per normal sholah. Ga nebo-
do študentje nizm vezh jesli.

Pisma is Florenz 13. d. Svizhana perterdio:
njih svetost Pims Shesti Papesh so spet per terd-
nim sdravji. 15. Svizhana so nastopili petindvaj-
seto leto svojiga Papeshtva. Po besedah P. Ber-
ti v' zerkovneh pergodbah najdemo, de noben
Papesh ni tako dolgo zerkvo vishal, sam S. Pe-
ter Apostel je okoli pet inu dvajset let na Rim-
skim stoli sedel, inu sdaj nash sedajni ozhe Pa-
pesh.

Dunej 16. inu 20. Svizhana.

Deveti Svizhana je pertekla v' Terst Rusi-
ska barka S. Michael s' 50. štukmi, inu 400.
mornarmi, inu Turška korvetta s' imenam Da-
niza s' 26. štukmi inu 200. mornarmi. Obe
pridete od otoka Corfu, sta s' potjo vsele nea-
polskiga ministra marchese Gallo, kir je na Du-
nej shel.

10. dan Svizhana je v' Pragi vmerel F. M.
L. general Brechainville 70. let star, lastnik eni-
ga regimenta peshzov.

Dunejska gospoda inu drugi ljudje so dosti
denarjov sloshili sa od Donave poshkodvane so-
sede.

Nemška.

Srędi med glihanjam sa mir so franzoši gradilsko Ehrenbreitstein tako dolgo stiskali, de se je mogla podati. Vse terdnave so se jim popred podale, sama ta je nardalaj stala.

Rusovski minister per Bojarškim dvori v München je od svojga Zarja domu poklizan; inu Bojarški poslanik je shę 26. Grudna flovo vesel v Petergradu; ta rezh morebit pomęni, de tima dvorama gręde kakifhna rezh krisham.

Franzovski minister v München je od Kurfirsta terjat, kar je Bojarški first per glihanji sa mir franzosam obľobil plazhati; slasti ker je Papeš pervolil, de Bojarški kurfirst sme sa 15. millionov duhovskega blaga prodati. Al franzoši so dobili sa odgovor: vi ste sami od nashih nemških podloshnih ismolli, kar ste otli, sdaj se mir gliha v Rastadi, tedaj bo raslozhik dan, kader bo ta mir sklenen. Kar franzos ozhita, de kurfirst s' franzoskimi sovrashniki vľezhe, je besęda enih podpihavzov.

Portogal.

Pifma is Lisabon io. Prosenza polne perpravlanja k' vojski; po zęlim kralęstvi diha vse boj, anglejzi so v sredno morje odshli, napomlad bo nova pomozh is Anglie v Portogall perfhla. Takrat bo soldat na mejah stal, ljudę po desheli pa vsi pod oroshjam. Se zhuti, de franzos ozhe skusi Spanio pridti zhes Portugall.

Spania.

Vojfka sodba v' Barceloni je nekaj offizir-jov k' smerti inu drugem teshkem pokoram obso-dila, ker so po nemarnim isdali franzosam terd-navo Figueras 27. dan Kosaperska 1794. Krale-va dobrota je njim shivljenje persanesla, inu le samo is kralęstva isgnala tiste, ki so bili k' smer-ti obsojeni. Kraljevi sklep 4. Profenza 1799.

Kral inu zel dvor je bil 20. Profenza she v' Madriti, kar ob tim zhafi ni navada, temuzh de prebivajo na enim al drugim gradi sunaj Ma-drita.

17. Profenza je franzoski poslanik ono ime-nitno pojedino narędil, inu narimenitnishi ludy v' Madriti v' gosti povabil.

Papesh je Kralu pervolil, de sine posestva shpitalske, sholske, inu drugeh brumneh hishi prodati, je dana kraljeva vkasa to sturiti, de se bodo deshelni dolgovi plazhovali.

Anglejzi pogostim kakifhen bogat lov sture. 29. Grudna pret. 1. so vseli eno spansko barko pred brodam Kadix, katira je nosila bogatje is Amerike.

Lashko.

Kar je sardinski Kral Piemont sapustil, gre-de tamkaj vse v' kolobar; eden drugiga prega-najo, sovrashio, sledni ozhe kralovati; eden drn-

drugiga mezza ni varn, ako le sam po mešti al po zešti hodi.

Is Majland pisma 28. Profenza. V' eno me-ro poberajo junake v' shold. Zisalpinski vishar-ji na vse visho mislio nove davke snajditi, inu deshelni mofhni pomagati, katira silno strada. Benefhke novize so prepovędane po Zisalpinii.

Majlandfke novize 21. Profenza povejo od neapolske vojske: division Lemoine inu Duhem sta se s' generalam Championet komaj sdrushila, Neapolzi so jim gerde prungle pod noge metali, vęnder pretepejo Neapolze per vodi Volturno, inu 11. Profenza mešto Capua vsamejo. Neapolski ministri glihajo sa mir, zęla neapolska voj-ska je fhla narasen, general Mak inu vsi offizir-ji njegoviga stana so se podali v' roke franzoski-ga vishi generala Championet. Mešto Neapel je v' raspertji, v' morii; kralęvim soldatam so de-lovzi s' imęnam Lazzaroni oroshje pobrali, inu meňio, de se bodo sami bol snali braniti. 10. Profenza je general Mak pernesel kluzhe mešta Capua v' franzoski legar, kader nasaj pride, os-nani, de flędni soldat sna iti, kamer se mu po-lubi. 11. Profenza je bil mir od boja sglihan s' kralęvim nameštnikom generalam Pignatelli, Ca-pua pade franzosam, inu kar je magazinov no-tri. Franzos je obstavil vse okoli mešta Neapel, inu je v' Benevent perderl. Neapelska krona plazha 10. million liber v' desetih dnęh. To je pogodba sa mir,

Al posniſhi piſma ſo popolnim ſhaloſtne. Isdajavzov ſe je vſe polno sarędilo. Kral je bil ob zhaſi oppomnen, de naj ſe varje. On je ſhel v' Sizilio. Timzhaſi grę v' meſti Neapel vſe na dvoje. En deł je Kralu ſveſt, drugi ozhe franzose imęti, tretji ſhel ſam bres franzosoſv inu bres Krala ſvoj biti. Saſton ſi persadeva Pignatelli raſdvojene tolaſhiti; podkuplenzi inu isdajavzi mergole povſod, tudi med ſoldatmi. Kralęvi namęſtnik ględa ſa mir ſglihati; al niſh ne pomaga; enim je glihanje preterdo, drugim nezhe v' glavo, ferze je vſe kaj drugiga ſhelelo. Tedaj ſo podpihavzi lahko po kolni vodi brodili, ludſtvo iſ uma ſpravili; vſe vpte zhes isdajavze, ropa, mori, inu raſgraja okrog ſebe. Pignatelli inu Mak ſo bili isdajavzi imenvani, tedaj kaj pozhęti? al ſmert, al franzosoſam v' peſt rajſhi v' roke franzosoſam, kakor ſaſton koſho dati raſujsdanimu ludſtvu. Ta rezh ſe je tako dolgo griſla inu kiſala, dokler ſo franzosoſi na teſnim Neapel obdali, s' meſtnimi glavarji poglihalo, inu 23. Proſenza v' meſto notri marſhirali.

Republika Lucca ſe je 14. Proſenza franzosoſkem ſhelam vdala, ozhe s' njimi perjatel biti; ſatorej je groſno miloſt doſęgla, de bo namrezh le poldrugi million franzosoſam plazhati mogla, namęſti dvęh zęlih millionov.

Sardinſkiga Krala inu Kralizo je Toſkanſki Vajvod lubesnivo prejel, v' kralęvo poſlopje deł poggio im eriale poſtaval. 19. Proſenza obiſhe

Kral S. O. Papesha v' Kartajarskim klostri ; Papesha ima s' sardinjskim Kralom v' Sardinio otok srednjega morja iti, kakor je namreč volja francoskih visharjev ; tedaj pojde ofem deset inu dveh let starhek zhes morje.

Franzia

General Mak je v' Majland poslan, ga miflio vjetiga ohraniti, inu v' terdnavo Briancon poslati.

Visharji v' Parisi pogostim svete imajo, inu se v' posno nozh pogovarjajo.

En tekak je pisma is Egipta pernesel, pisma so 16. dan Listagnoja, parisarji pravio, de so sa francose vesele, Bonaparte inu njega ljudje se dobro pozhutio, mir imajo. Al is Barbarie v' Afriki pisma niso tako dobre, algierski Dej je na povelej Turfkiga Zara francosam vojfko napovedal ; francoski Consul inu francosi so v' jezho vtaknjeni. Algierske roparze so proti francoskim brodovam ven tekle ; Tunis, Tripoli, Marocco imajo tudi od Turfkiga Zara povele francose v' tamnizo djati, inu so shje shli proti Egiptu zhes Bonaparta. Roparze so enkaj ljudi per istoki vode Rhona francosam v' jezho pobrale.

Brüffel 25. Profenza. Ostanki niederlandfkih oroshnikov se s'he najdejo, pa se nezhejo bojvati, ampak v' gojsd ali v' legar nasaj potegnejo, kader republikanze sagledajo. Perjatlov ima-

majo došti, kęř morejo, pomoreę republikanze.
Vędne morie po Niederlandi.

Franzosi grędejo proti Rajni od vsih kra-
jov inu kotov notrajne Franzie, maršhirajo zhes
Rajno lesem tudi vosio stręlno perpravo is no-
trajnehj terdnav, de bodo perpravleni, ako bi
se vojska s' Nęmzi spęť sazheła.

Shitna zęna v' Lublani na tergi

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Přheniza I, mernik	1	50	1	39	1	37
Turfhiza - - - -	1	37	—	—	—	—
Rošh' - - - -	1	20	1	18	1	16
Jezhmen - - - -	1	14	—	—	—	—
Profo - - - -	1	17	—	—	—	—
Ajda - - - -	1	15	—	—	—	—
Ovef, - - - -	1	7	—	—	—	—

Vędana od Lublanske meřtne Gosposke
26. Svizhana 1799.

Perhodni Ponedęlk bode nekaj shita liziti-
rali na Fushini pod Lublano, po defęť inu de-
fęť mernikov skup.